

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

“Trajnostno upravljanje z divjadjo in načrtovanje v lovstvu v Sloveniji”

Posvet ZGDS, Ljubljana 27. 11. 2014

**Marko JONOZOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja Oddelka za gozdne živali in lovstvo**

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Oddelek za gozdne živali in lovstvo

DELOVNI PODROČJI:

1. Divjad in lovstvo

2. Zavarovane živalske vrste

Divjad in lovstvo (Osnove)

➤ **Zakonodaja:**

- ❖ **Zakon o divjadi in lovstvu (Ur. I. RS, št. 16/04 in sprem.) ter 14 podrejenih predpisov**
- ❖ **Zakon o gozdovih (Ur. I. RS, št. 30/93 in sprem.)**
- ❖ **Zakon o društvih (Ur. I. RS, št. 61/06 in sprem.)**

➤ **Načrtovanje** – Zavod za gozdove Slovenije

➤ **Izvedba** (+ sodelovanje pri načrtovanju) – upravljavci lovišč in lovišč s posebnim namenom

➤ **Kontrola** – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano - “lovska inšpekcija”

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Organizacija lovstva v Sloveniji

- **Ca. 22.000 lovcev, povprečje okoli 50 lovcev / 1 LD**
- **417 LD (411 lovišč), povprečje ca. 5.000 ha površine**
- **12 LPN (10 v ZGS, 1 TNP, 1 PSVRS Brdo), poklicno osebje**
- **15 območnih združenj upravljalcev lovišč in LPN (OZUL) za 15 Lovsko upravljavskih območij (LUO)**

Lovske organizacije

Lovska zveza Slovenije (LZS) – zveza vseh lovskih družin

Lovske družine (LD)

Območno združenje upravljavcev lovišč (OZUL) – vse lovske organizacije v lovsko upravljavskem območju (LUO)

Lovišča s posebnim namenom (LPN)

Javni zavodi (ZGS, TNP, JPS Brdo)

LOVSKO UPRAVLJAVSKA OBMOČJA (LOVSKE DRUŽINE IN LOVIŠČA S POSEBNIM NAMENOM)

LEGENDA

— Lovsko upravljavska območja

□ Lovske družine (LD)

■ Lovišča s posebnim namenom (LPN)

 Izdelal Zavod za gozdove Slovenije 2005

Merilo M – 1 : 900.000

Udeleženci v procesu načrtovanja

- **ZGS**
- **Lovske organizacije:**
  - **Upravljalci lovišč oz. LPN (LD, LPN)**
  - **OZUL**
- **Souporabniki prostora (KGZS, ZRSVN, lokalne skupnosti, drugi...)**
- **MKGP**
- **IRSKGH - Lovska inšpekcija**

Načrtovanje (zakonodaja)

- **Zakon o divjadi in lovstvu (Ur.l. RS, št. 16/04, 120/06 odločba US in 17/08)**
- **Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10)**
- **Odlok o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur.l. RS, št. 110/04)**
- **Odlok o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Uradni list RS, št. 128/04)**
- **Pravilnik o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v LUO (Ur.l. RS, št. 120/05)**
- **Uredba o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur.l. RS, št. 101/04, 81/14)**
- **Odlok o gozdnogospodarskih in lovsko upravljavskih načrtih območij (2011–2020)(Ur.l. RS, št. 83/12)**
- **Sklepi o sprejemu letnih načrtov lovsko upravljavskih območij v Republiki Sloveniji za leto 2014 (izdalo za vsakega od 15 LUO resorno ministrstvo v aprilu 2014)**

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Načrtovanje upravljanja z divjadjo

Načrtovanje v lovstvu je s pomočjo podatkov, analize, opredelitve stanja, določitve ciljev ter uporabo orodij (ukrepov) usmerjeno vodenje razvoja populacij(e) divjadi in njihovega okolja od sedanjega stanja k ciljnemu, zelenemu stanju.

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

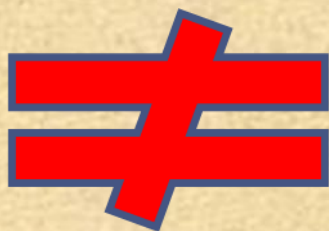
Načrtovanje upravljanja z divjadjo

Zakaj (v resnici) načrtujemo?

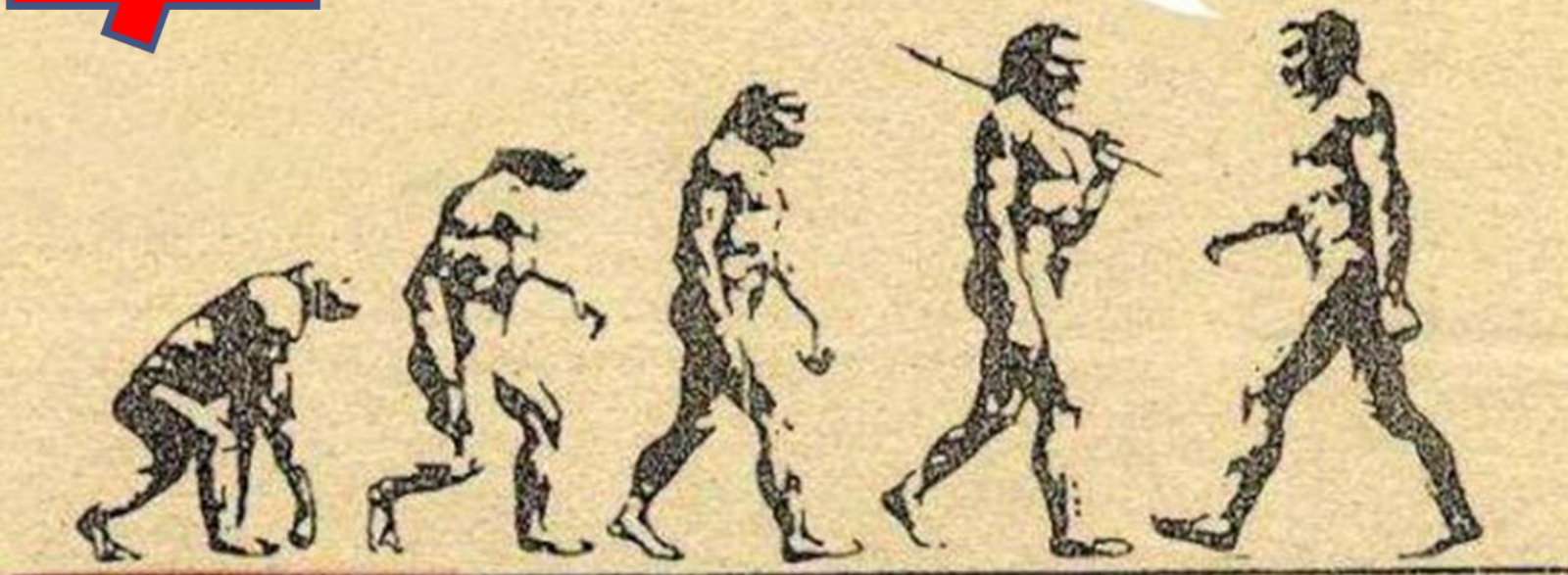
- Želimo urejen sistem, kjer na še tako zahtevna vprašanja želimo ustrezne odgovore, temelječ na strokovnih podlagah.
- Ne želimo prostih presoj in anarhije, ker smo urejena družba, ki ima odgovornost do sebe, Narave in njenih delov, predvsem pa do zanamcev.
- Načrtovanje je pomembno zaradi usklajevanja različnih interesov pri upravljanju divjadi in vodenja upravljanja divjadi.

Zakaj (v šali) načrtujemo?

- Želimo sebi (državi) in uporabnikom (lovcem, gozdarjem, kmetijcem, inšpekciji,...) zagreniti življenje.
- Kar tako, iz veselja do dela?!

Gremo nazaj!
Vse smo zajebali!

Takle epilog pri načrtovanju upravljanja z divjadjo ni opcija, morda pa le vmesna postaja (adaptivno načrtovanje)!

Osnovni principi načrtovanja

- V lovstvu načrtujemo za prostoživeče živalske vrste, ki imajo status divjadi (18 + 6).
- Slovenija je upravno za trajnostno upravljanje z divjadjo (načrtovanje) razdeljena na regije - lovsko upravljavska območja – LUO (15).
- Lovsko upravljavske območja se nadalje delijo na lovišča in lovišča s posebnim namenom. Oblikovanih je 411 lovišč in 12 LPN.
- Lovišča se na podlagi 10. člena Zakona o divjadi in lovstvu delijo na lovne in nelovne površine. Nelovne površine so naselja, ustrezno ograjeni objekti, ceste...

Lovi se samo na lovni površini, na nelovni so posegi le izredni!

Osnovi principi načrtovanja

- **Spremljava trendov v populacijah in v okolju**
- **Uporaba kontrolne metode v najširšem smislu**
- **Kazalci kontrolne metode**
- **Analiza spremljanih kazalcev osnova za načrtovanje**

Načrtovanje upravljanja z divjadjo

Ravni načrtovanja:

- a) **Dolgoročni načrti lovsko upravljavskih območij (LUO) (sedaj sestavni del skupnega območnega načrta)**
- b) **Letni načrti lovsko upravljavskih območij**
- c) **Letni načrti lovišč in lovišč s posebnim namenom**

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Postojna

DOLGOROČNI NAČRT za

IV. NOTRANJSKO

LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

ZA OBDOBJE
2007 – 2016

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA
Vojkova 9, 6230 POSTOJNA
tel.: 05 70 00 610, fax: 05 70 00 628
E-mail: oepostojna@zgs.gov.si

LETNI LOVSKO UPRAVLJAVSKI NAČRT ZA

IV. NOTRANJSKO
LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

ZA LETO 2008

PREDLOG

LETNI NAČRT LOVIŠČA OZIROMA LOVIŠČA S POSEBNIM NAMENOM
ZA LETO
2008

Lovišče oz. LPN:	LJUBLJANSKI VRH
Lovsko upravljavsko območje:	NOTRANJSKO
Upravitelj lovišča oz. LPN:	ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

L. TRAJNOSTNO GOSPODARJENJE Z DIVJADJO

L(a): ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

živalska vrsta:	JELENJAD IN DIVJI PRAŠIČ	
krajevno ime:	od Podgore do Končevca	
	predvideni ukrepi:	realizirani ukrepi:
	spremljanje dnevne migracije jelenjadi in divjih prašičev iz kraških gozdov na Barje (od julija do oktobra)	
načrtovane ure:	100	porabljene ure:

živalska vrsta:	VELIKE ZVERI	
krajevno ime:	od Podgore do Končevca	
	predvideni ukrepi:	realizirani ukrepi:
	Monitoring neposredne prisotnosti in drugih znakov pojavljanja velikih zveri	
načrtovane ure:	100	porabljene ure:

Prejeto 18. 9. 2008!

Izdelava načrtov

- Nosilec načrtovanja upravljanja z divjadjo in spremljanje stanja divjadi je Zavod za gozdove Slovenije (ZGS)
- Načrti LUO – ZGS v sodelovanju z lovskimi organizacijami, območnimi enotami Zavoda RS za varstvo narave, območnimi enotami Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, lokalnimi skupnostmi in drugimi, katerih dejavnost je povezana z divjadjo in njenim okoljem
- Letni načrt za posamezno lovišče/lovišče s posebnim namenom – upravljavci

	ON - LUO	LLUN	LNL
Nosilec izdelave	ZGS	ZGS	LD/LPN
Veljavnost	10 let	1 leto	1 leto
Značaj	strateški	operativni	operativni-detajlni
Sprejem	Vlada	Minister	upravljavec (LD, LPN)
Roki izdelave	splošni	striktni	striktni
Faze	Dvofaznost postopkov izdelave - osnutek, predlog		
Participacija javnosti	da	da	Ne, pač pa je usklajenost z LLUN obvezna

Vloga države pri upravljanju z divjadjo

- Divjad je lastnina države po ZVO. Lovska pravica ni vezana na lastništvo zemljišča, članstvo v LD (društva) je prostovoljno, dostopno vsakomur.
- Zainteresiranost države za upravljanje s svojo lastnino.
- Sprejem zakonodaje in ustanovitev poklicne službe (Zavod za gozdove Slovenije - ZGS), ki državo zastopa v procesu upravljanja z lastnino – načrtovanju njenega razvoja.
- Podelitev upravljaljskih pravic na njeni lastnini:
  - ❖ LD kot koncesionarji (20 let, koncesije sklenjene z državo kot koncendentom leta 2009)
  - ❖ LPN (upravljanje podeljeno z Uredbo)

Zgodovina načrtovanja upravljanja z divjadjo

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

- **Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) se leta 1993 tudi prvič pojavi kot subjekt v lovstvu;**
- **12. člen ZoG določi ZGS za nosilca izdelave lovskogojitvenih načrtov, le-te pa uvršča med načrte za gospodarjenje z gozdovi;**
- **Ustavna presoja pristojnosti ZGS na področju „načrtovanja v lovstvu“;**
- **Prenos 4 GL iz tedanjih GG v sestav ZGS.**

Stanje pri načrtovanju upravljanja z divjadjo

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

- **20 let izkušenj načrtovanja v lovstvu na območnem nivoju:**
  - **Srečevanje načrtovanja iz velikega v malo in malega v veliko – uporabno za vse vrste divjadi;**
  - **Sodelovalni pristop vseh souporabnikov prostora;**
  - **Javen in transparenten postopek.**
- **359 letnih (operativnih) letnih načrtov LUO!**
- **49 dolgoročnih (strateških) načrtov LUO!**
- **ZGS v procesu načrtovanja ni in ne more biti zgolj in samo varuh interesov lovstva in lovskih organizacij, pač pa usklajuje na področju divjadi in lovstva interese vseh souporabnikov prostora, tudi lovstva – načrti pa se izvedbeno pišejo primarno za lovske organizacije!**

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Hvala za vašo pozornost!
VPRAŠANJA?